

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การหารจำนวนคละ

ผู้สอน ครูอาภาภรณ์ สุขสำราญ

ครูพงศธร รอดจินดา

การหารจำนวนคละ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถ
หาผลหารของจำนวนคละ

ทบทวนการเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$1\frac{2}{5}$$

$$= \frac{(1 \times 5) + 2}{5} = \frac{5 + 2}{5} = \frac{7}{5}$$

$$3\frac{1}{2}$$

$$= \frac{(3 \times 2) + 1}{2} = \frac{6 + 1}{2} = \frac{7}{2}$$

การเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน
ทำได้โดยนำจำนวนนับคูณตัวส่วนบวก
ด้วยตัวเศษ ตัวส่วนคงเดิม

ตัวอย่าง $1\frac{2}{5} \div 3\frac{1}{2}$

วิธีทำ $1\frac{2}{5} \div 3\frac{1}{2} = \frac{7}{5} \div \frac{7}{2}$
 $= \frac{7}{5} \times \frac{2}{7}$
 $= \frac{\overset{1}{\cancel{7}} \times 2}{5 \times \cancel{7}_1} = \frac{2}{5}$

ตอบ $\frac{2}{5}$

การหารจำนวนคละให้เขียนจำนวน
คละในรูปเศษเกินแล้วใช้หลักการ
เดียวกันกับการหารเศษส่วนด้วย
เศษส่วน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
2. ให้นักเรียนอภิปรายและแสดงวิธีหาผลหาร
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเฉลยคำตอบของกลุ่มตนเอง
4. ครูตรวจสอบความถูกต้อง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแสดงวิธีหาผลหารและตอบในรูปอย่างง่าย
2. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเฉลยคำตอบ

แสดงวิธีทำผลหาร

$$1) \ 1\frac{3}{5} \div 1\frac{1}{7} = \square$$

$$2) \ 1\frac{1}{7} \div 1\frac{3}{5} = \square$$

$$1) \ 1\frac{3}{5} \div 1\frac{1}{7} = \square$$

วิธีทำ

$$1\frac{3}{5} \div 1\frac{1}{7} = \frac{8}{5} \div \frac{8}{7}$$

$$= \frac{8}{5} \times \frac{7}{8}$$

$$= \frac{\overset{1}{\cancel{8}} \times 7}{5 \times \cancel{8}^1}$$

ตอบ $1\frac{2}{5}$

$$= \frac{7}{5} = 1\frac{2}{5}$$

$$2) 1\frac{1}{7} \div 1\frac{3}{5} = \square$$

วิธีทำ

$$1\frac{1}{7} \div 1\frac{3}{5} = \frac{8}{7} \div \frac{8}{5}$$

$$= \frac{8}{7} \times \frac{5}{8}$$

$$= \frac{\overset{1}{\cancel{8}} \times 5}{7 \times \underset{1}{\cancel{8}}}$$

ตอบ

$\frac{5}{7}$

$$= \frac{5}{7}$$

การหาผลหารที่ตัวหารเท่ากัน

$$1) \frac{3}{4} \div 3 = \square$$

$$2) \frac{2}{4} \div 3 = \square$$

$$3) \frac{1}{4} \div 3 = \square$$

$$1) \frac{3}{4} \div 3 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \frac{3}{4} \div 3 &= \frac{3}{4} \times \frac{1}{3} \\ &= \frac{\overset{1}{\cancel{3}} \times 1}{4 \times \underset{1}{\cancel{3}}} \\ &= \frac{1}{4} \end{aligned}$$

ตอบ $\frac{1}{4}$

$$2) \frac{2}{4} \div 3 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \frac{2}{4} \div 3 &= \frac{2}{4} \times \frac{1}{3} \\ &= \frac{\overset{1}{\cancel{2}} \times 1}{\underset{2}{\cancel{4}} \times 3} \\ &= \frac{1}{6} \end{aligned}$$

ตอบ

$$\frac{1}{6}$$

$$3) \frac{1}{4} \div 3 = \square$$

วิธีทำ $\frac{1}{4} \div 3 = \frac{1}{4} \times \frac{1}{3}$

$$= \frac{1 \times 1}{4 \times 3}$$

$$= \frac{1}{12}$$

ตอบ $\frac{๑}{๑๒}$

ผลหารจาก ข้อ 1, 2 และ 3

ได้คำตอบเป็นอย่างไร

ถ้าตัวตั้งลดลงและตัวหารเท่ากัน

ผลหารจะลดลง

การหาผลหารเมื่อตัวตั้งเท่ากัน

$$1) 1\frac{1}{5} \div \frac{1}{2} = \square$$

$$2) 1\frac{1}{5} \div \frac{1}{3} = \square$$

$$3) 1\frac{1}{5} \div \frac{1}{4} = \square$$

แบบฝึกหัด 1.21

แสดงวิธีหาผลหารและตอบในรูปแบบอย่างง่าย

แบบฝึกหัด 1.21

แสดงวิธีหาผลหารและตอบในรูปอย่างง่าย

1. $3\frac{1}{3} + 2\frac{2}{3}$

วิธีทำ

.....

ตอบ

2. $4\frac{1}{3} + 1\frac{2}{13}$

วิธีทำ

.....

ตอบ

3. $5\frac{2}{5} + 1\frac{3}{15}$

วิธีทำ

.....

ตอบ

4. $3\frac{8}{9} + 2\frac{1}{12}$

วิธีทำ

.....

ตอบ

5. $6\frac{3}{7} + 1\frac{1}{14}$

วิธีทำ

.....

ตอบ

6. $1\frac{3}{22} + 1\frac{7}{33}$

วิธีทำ

.....

ตอบ

1. $3\frac{1}{3} + 2\frac{2}{3}$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

2. $4\frac{1}{3} + 1\frac{2}{13}$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

3. $5\frac{2}{5} \div 1\frac{3}{15}$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

4. $3\frac{8}{9} \div 2\frac{1}{12}$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

5.

$$6\frac{3}{7} \div 1\frac{1}{14}$$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

6.

$$1\frac{3}{22} \div 1\frac{7}{33}$$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

สรุปบทเรียน

การหารจำนวนคละ

เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกินแล้ว

ใช้หลักการเดียวกันกับการหารเศษส่วนด้วยเศษส่วน

บทเรียนครั้งต่อไป

โจทย์ปัญหาการบวก การลบ

เศษส่วนและจำนวนคละ

สิ่งที่ต้องเตรียม

1.แบบฝึกหัด 1.22

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

$$1) 1\frac{1}{5} \div \frac{1}{2} = \square$$

วิธีทำ $1\frac{1}{5} \div \frac{1}{2} = \frac{6}{5} \times \frac{2}{1}$

$$= \frac{6 \times 2}{5 \times 1}$$

$$= \frac{12}{5}$$

ตอบ $2\frac{2}{5}$

$$2) 1\frac{1}{5} \div \frac{1}{3} = \square$$

วิธีทำ $1\frac{1}{5} \div \frac{1}{3} = \frac{6}{5} \times \frac{3}{1}$

$$= \frac{6 \times 3}{5 \times 1}$$

$$= \frac{18}{5}$$

ตอบ $3\frac{3}{5}$

$$= 3\frac{3}{5}$$

$$3) 1\frac{1}{5} \div \frac{1}{4} = \square$$

วิธีทำ $1\frac{1}{5} \div \frac{1}{4} = \frac{6}{5} \times \frac{4}{1}$

$$= \frac{6 \times 4}{5 \times 1}$$

$$= \frac{24}{5}$$

ตอบ $4\frac{4}{5}$

ผลหารจาก ข้อ 1, 2 และ 3

ได้คำตอบเป็นอย่างไร

ถ้าตัวตั้งเท่ากันและตัวหารลดลง

ผลหารจะเพิ่มขึ้น

